

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1794/2019
17.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Божидар Николић и Иштван Нађ, адвокати из ..., против туженог „Жито-Бачка“ д.о.о. из Куле, кога заступа Срђан Килибарда, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3277/18 од 14.01.2019. године, у седници одржаној 17.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 319/17 од 12.03.2018. године и пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3277/18 од 14.01.2019. године, у делу којим је одлучено о отказу уговора о раду и враћању на рад, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца за поништај решења туженог број .../... од 07.10.2014. године, којим је отказан уговор о раду тужиоца, као и за враћање на рад.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 40.600,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 319/17 од 20.03.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог туженог за одбацивање тужбе у овој парници ради поништаја и исплате. Ставом другим изреке, тужбени захтев тужиоца се делимично усваја. Ставом трећим изреке, поништено је решење туженог број .../... од 07.10.2014. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад на одговарајуће послове. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати накнаду штете на име изгубљене зараде у периоду од 01.01.2012. године до 07.10.2014. године, у износу од 268.240,10 динара, са законском затезном каматом на појединачно опредељене износе ближе одређене овим ставом изреке. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да на досуђене износе накнаде штете у висини разлике зараде као у претходном ставу изреке, обрачуна и уплати припадајуће доприносе обавезног социјалног осигурања надлежним фондovima РС. Ставом шестим изреке, одбијен је вишак тужбеног захтева тужиоца на обавезивање

туженог да тужиоцу на име накнаде штете због изостале зараде у периоду од 01.01.2012. године до 07.10.2014. године, преко досуђеног износа накнаде штете овом пресудом исплати још и укупан износ од 330.252,21 динар, са законском затезном каматом на појединачно одређене износе ближе одређене овим ставом изреке. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужоцу накнади трошкове парнице у износу од 334.731,33 динара, са каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3277/18 од 14.01.2019. године, одбијене су жалбе тужиоца и туженог, а првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у односу на поништај решења о отказу и враћању на рад, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из одредбе члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на основу уговора о раду од 30.12.2008. године, на радном месту ..., за које је Правилником о систематизацији и организацији послова код туженог од 09.03.2009. године, била предвиђена стручна спрема I степена, са коефицијентом за обрачун зараде од 1,2. Правилником о организацији и систематизацији радних места од 23.11.2011. године, укинута је радно место ..., а предвиђено ново радно место ..., за које је предвиђен II степен стручне спреме. Тужени је са тужиоцем закључио Анекс број 1 уговора о раду 30.12.2011. године, којим је тужилац премештен на радно место ..., са коефицијентом 1. Наведени Анекс је поништен правноснажном пресудом Основног суда у Врбасу, судска јединица у Кули П1 725/13 од 20.05.2014. године. Након тога, како радно место на којем је тужилац радио више није било предвиђено систематизацијом, а остала радна места су била попуњена, тужени је дана 07.10.2014. године, донео одлуку којом тужилац остаје нераспоређен, услед чега га је огласио вишком и донео оспорено решење од 07.10.2014. године, сагласно члану 179. став 5. тачка 1. Закона о раду.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је оспорено решење о отказу уговора о раду тужиоца незаконито, с обзиром да је Правилником о систематизацији од 23.11.2011. године, уведено ново радно место „...“, на које послове су распоређени остали извршиоци радног места ..., те да је послодавац био дужан да пропише и примени критеријуме и тужиоца стави у равноправну конкуренцију са другим запосленима који испуњавају услове за обављање новоформираног посла ..., па тек након тога да евентуално откаже уговор о раду запосленом који не испуњава услов по спроведеним критеријумима, односно који је оцењен најнижњом оценом. Како тужени доношењем решења о отказу није отклонио све последице незаконитог Анекса уговора о раду, који је у судском поступку поништен и тужиоца није ставио у ранг осталих запослених који су испуњавали услове

за новоотворене послове радног места ..., за које тужилац испуњава услове у погледу стручне спреме, нижестепени судови су поништили решење о отказу уговора о раду.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, основани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Према одредби члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 75/14) предвиђено је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла, или дође до смањења обима посла.

У конкретном случају, тужилац је на радно место ... био распоређен из разлога што је Правилником о систематизацији од 23.12.2011. године, укинута радно место ... на којем је тужилац био распоређен уговором о раду. Након поништаја Анекса уговора о раду на снази је остао уговор којим је тужилац био распоређен на радно место Међутим, како је у међувремену тужени након укидања радног места тужиоца попунио сва систематизована радна места, а у тренутку када је требало да тужиоца врати на рад није постојало друго упражњено радно место које одговара његовој стручној способности и квалификацији, то је престала потреба за његовим радом. Дискреционо право послодавца је да због модернизације технологије и унапређења организације рада формира Правилником о систематизацији нова радна места а укине постојећа, односно да придода пословима радних места послове који су већ код туженог се обављали. У том смислу, нови Правилник о организацији и систематизацији из 2011. године, којим је формирано радно место ..., а укинута радно место на којем је тужилац радио, односно којим су послови ... придодати новом радном месту, не води ка незаконитости решења о отказу уговора о раду. Наиме, тужиоцу је отказан уговор о раду јер је услед технолошких, економских или организационих промена код туженог престала потреба за његовим радом, с обзиром да му је радно место укинута, што представља оправдан разлог за отказ, у смислу одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Погрешан је став нижестепених судова да је тужилац морао бити стављен у конкуренцију са другим запосленима на радном месту ... пре него што му је отказан уговор о раду као технолошком вишку, имајући у виду да се не ради о смањењу извршилаца на том радном месту, већ о попуњавању новоформираног радног места која нису идентична и за које је предвиђен и други степен стручне спреме у односу на радно место тужиоца.

С обзиром на изложено, у ситуацији када је радно место тужиоца укинута, а није било могуће распоредити тужиоца на друге послове, што представља разлог за доношење решења о отказу уговора о раду као технолошком вишку и чини оспорено решење туженог законитим.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

С обзиром на успех у поступку по ревизији, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове у износу од 40.600,00 динара и то за састав ревизије износ од 33.000,00 динара и на име судских такси на ревизију и одлуку по ревизији износ од 7.600,00 динара, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП, Тарифе о наградама и

накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12...99/20) и Таксене тарифе из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18).

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
упрвитель писарнице
Марина Антонић